

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. XXXII. Mandato facto ad resignandum sub facultate transferendi pensionem reseruata, quamuis Datarius cassauerit facultatem transferendi, pensionem validam esse concluditur. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

ut actus valeat præsumitur illud quod geritur ex
actu speciali in illo interuenisse, Dec. in l. in con-

trahenda 132. num. 6. vers. & nota quod ista præsum-
ptio, ff. de regul. iur.

CAPVT XXXII. ARGVMENTVM.

ANDATO facto ad resignandum sub facultate transferendi pensionem reseruatum, quamuis Datarius transferendi facultatem cassauerit, resignationem validam esse concluditur. Translatio pensionis diuidua est quoad quantitatem; & in ea vtile non vitatur per inutile: secus si error sit in corpore, vel in pensione, quæ fuerit extincta, licet postea renouata. Fructuum reseruationem cum facultate illos percipiendi propria autoritate, non contineri in Indulto transferendi pensiones. Expressio facta in pensione, non exigitur in translatione. Fideiussores vtrum eximantur ab obligatione per translationem pensionis? Transferens remanet in suo iure donec pensio irreuocabiliter acquiratur Translatario.

S V M M A R I V M.

- 1 Clausula transferendi cassata per Datarium, non præiudicat validitati resignationis facta cum reseruacione facultatis transferendi pensionem.
- 2 Quod concedi non solet per Principem nisi cum magna difficultate, habetur pro impossibili.
- 3 Si ex privilegio miles pensionem transferat, qui iam prius aliam translationem fecerat, vtrum præsumatur, quod præcedens translatio facta fuerit alio iure quam ex privilegio militari.
- 4 In translatione vtile per inutile non vitatur si sit excessus in summa, pro qua data fuerat facultas transferendi.
- 5 Donatio non insinuata non annullatur in totum, sed est valida usque ad concurrentiam summa, in qua insinuatio non requiritur.
- 6 Clausula, quod maior expressio fieri possit in Literis, non operatur quoad corpus diuersum beneficii.
- 7 Beneficium simplex, & curatum, habentur pro diuersis corporibus.
- 8 Qualitatem Beneficii Curati non sufficit exprimere per verbum forsan, quia illud habetur pro non appposito.
- 9 Diuersi corporis expressio non nocet quando aliunde constat de mente Papæ.
- 10 Diuersitas corporis non obstat validitati translationis, si corpus non taxatiue sed demonstratiue adiectum fuerit.
- 11 Facultas transferendi limitata ad certas personas, non operatur quoad alias.
- 12 Transferendi facultas expirat per extinctionem pensionis, quamuis illa postea fuerit renouata.
- 13 Facultas transferendi pensionem non comprehendit casum, quo quis potest fructus propria autoritate percipere.
- 14 Expressio requisita sufficit quod facta fuerit in reseruacione pensionis, nec repetenda est in translatione.
- 15 Ampliatur ut procedat etiam si eodem tempore facta fuerit pensionis reseruatio, & translatio.
- 16 Transferendi facultas consumitur in primo actu, nec ad secundam translationem extenditur.
- 17 Si Papa Motu proprio iteratam pensionis translationem decernat, primi fideiussores liberantur.
- 18 Facultas retinendi pensionem non obstante matrimonio, consumitur in primo coniugio.
- 19 Sicut in resignatione ius non abdicatur à resignante, nisi acquisitum fuerit resignatio; ita nec à transigente nisi ius fuerit acquisitum Translatario.

nante, nisi acquisitum fuerit resignatio; ita
nec à transigente nisi ius fuerit acquisitum Trans-

Tota Translationis materia concludatur, disentiendæ sunt quædam difficultates residuæ, inter quas occurrit casus, in quo is, qui facultatem transferendi habere desiderabat, constituit procuratorem ad resignandum suum beneficium coram Papa in fauorem alicuius, reseruata sibi pensione certæ summæ, & cum facultate illam transferendi ad libitum; cumque procurator seruata forma mandati consensum præstitisset, Datarium noluit approbare clausulam transferendi potestatem concedentem, immo illam cassauit, quia facultas ista transferendi non datur sine maxima difficultate, & nihilominus procurator consensum præstitit sine clausula transferendi. Ideo fuit dubitatum vtrum resignatio esset nulla? & fuit resolutum illam esse validam; quamuis procurator consensum præbuerit, non seruata forma mandati: ¶ quia clausula transferendi habetur pro impossibili, quia solet omnibus denegari, ideo habetur pro non appposito: l. apud Iulianum, §. constat, & ibi Alexand. ff. de legat. 1. & ibidem Iason. Et probatur ex decis. apud Pat. decis. 12. in correct. vbi quod si factum fuerit mandatum cum facultate apponendi omnes clausulas sibi beneuolæ, & cum libera potestate, non censetur illi data facultas pensiones transferendi; cum clausula, cum libera, & aliæ similes non possint comprehendere ea quæ sunt insolita, & difficillimè conceduntur, quæque pro impossibilibus habentur.

Et nominatim dum agitur de iis quæ pendent à voluntate Principis, habentur pro impossibilibus, quando agitur de iis quæ difficile per Principem conceduntur; Bart. in d. l. apud Iulianum, §. constat, de legat. 1. Abbas in cap. cum esses, n. 19. de testament. Ti-raquell. de retract. lignag. §. 32. gloss. 1. n. 163. Sebast. Medic. de casib. fortuit. quest. 5.

Atque ita iudicatum fuit, nempe resignationem esse validam, nulla habita ratione facultatis transferendi pensionem, vt testatur Paris. de resignat. lib. 9. quest. 17. num. 142. vbi quod ista facultas transferendi non solet concedi nisi Magnatibus: & Gonzal. ad regul. 8. §. 12. num. 89. & sequent. post Verat. decis. 89. part. 2.

Et ex his non video, quomodo pro confirmatione eorum quæ dicta sunt cap. præcedenti num. ultimo, quamuis

Tract. de Pension Ecclesiast. Cap. XXII. 87

quamvis in se vera sint, allegetur decisio Putei 396. lib. 2. in correctis, in margine illius decis. cum ibi allegetur Doctrina Romani in l. 2. colum. 40. versic. Item in quantum dixi, seu ibid. num. 63. & 64. vbi dicitur, quod ea quæ Princeps facile concedit, censentur appositæ & facta: Quia illa Doctrina non videtur posse applicari illi casui, vt scilicet prima translatio censetur facta per militem, non vigore sui priuilegij, sed vigore concessionis: Immo potius faceret in contrarium, cum agatur de concessione translationis, quæ, vt dictum est, difficillime conceditur: Ideo quæ d. cap. precedenti, num. 46. seu ult. dicta sunt, aliis rationibus ibid. allatis fulcienda sunt.

Secundo loco notandum est, quod licet superius dictum fuerit pensionis concessionem esse diuiduam, & in ea vile per inutile non vitari; tamen hoc intelligendum est vt locum habeat respectu quantitatis, vt scilicet habens facultatem transferendi vsque ad 150. Ducatos, si transferat vsque ad 200. translatio non annulletur nisi in eo quod excedit summam licitam; † sicut stante Regulamento patriæ Comitatus Venetiæ quod omnes donationes excedentes summam 25. scutorum sunt nullæ, & inualidæ, nisi influentur; donatio non annulletur in totum, sed tantum in eo quod excedit summam licitam; & per consequens fit valida vsque ad summam 25. scutorum, vt probauimus in nostris Quæst. Civilibus cap. 56. num. 13. vol. 1. post Ioann. Baptist. Cost. de ratione Rata quæst. 125. n. 10.

Tamen hoc procedit, quando diuersitas consistit in summa, secus si consisteret in corpore beneficij, non obstante clausula, quod maior & verior expressio fieri possit in Literis; quæ non operatur respectu diuersi corporis, sed tantum respectu qualitatum; sicut dicitur de noua promissione quæ non exprimit beneficium Curatum, in ea siquidem non suffragatur clausula, quod nomen, qualitatum &c. verior expressio fieri possit in Literis; † quia cum beneficium simplex, & Curatum sint diuersa corpora, vt dicit Puteus decis. 300. num. 3. lib. 1. † Beneficij Curati qualitas omnino exprimi debet, ita vt non sufficiat illud exprimere per verbum, forsan, scilicet quod forsan Curatum existat; vt signanter aduertit Lotter. de re benefic. lib. 3. quæst. 7. num. 24. sed dictio, forsan, deletur, aut habetur pro non appositæ.

Hoc verum est quando facultas transferendi restricta est ad certum corpus beneficij, & non constat de errore: immo constat de voluntate concedentis, vt superius suo loco monuimus; vel aliter non constat de mente Pontificis propter generalia, & amplissima verba concessionis: si enim de ea constaret, hoc sufficit; vt apud Marches. tom. 1. fol. 557. num. 51. versic. nec vis aliqua: Lotter. de re beneficiaria, lib. 1. quæst. 36. num. 71. & multis sequentibus. † Similiter non oritur aliqua diuersitas quæ impediatur validitatem translationis, si nomen Beneficij expressum fuerit demonstratiue dumtaxat, & non taxatiue: Dicitur autem demonstratiue, quando ex aliis coniecturis vel circumstantiis constat de certo corpore, ad quod Papa relationem habuit, dum transferendi facultatem concessit: Lotter. d. lib. 1. quæst. 36. num. 80. † Eademque ratione facultas transferendi limitata ad certam personam, non potest esse efficax, si ad aliam personam fiat translatio: Lotter. de re benefic. lib. 1. quæst. 40. num. 71.

Eodem modo, si pensio, cuius transferendæ facultas data fuit, extincta & abolita fuerit, & postea renouata, non est amplius locus translationi ex prima facultate, nisi omnia de nouo Summo Pontifici expressa fuerint. Rota decis. 1312. part. 3. lib. 3. diuers.

Sanleger. de Pensionib.

Tertio loco notandum est, quod si Papa concesserit alicui facultatem transferendi pensiones, in tali Indulto non continetur facultas percipiendi fructus propria autoritate: siquidem magna est differentia inter pensionem, & reservationem fructuum propria autoritate percipiendorum. Primo, quia pensio solam importat hypothecam; fructuum vero propria autoritate percipiendorum concessio importat dominium, ad instar usufructuarij qui fructuum dominus est. Secundo, quia ius percipiendi fructus non dicitur pensio, sed loco pensionis; vt superius ostendimus. Ideo mirum non est, si in generali facultate transferendi pensiones, ius istud fructuum propria autoritate percipiendorum minime comprehenditur, provt determinauit Rota in Romana pensionis, 28. Ianuarij 1641. coram R. P. D. Verospio, inserta apud Modern. in tract. de Romana Rota Auditorio, fol. 328.

Quarto, si tractetur de translatione pensionis impositæ super aliquo beneficio, quæ requirit specialem expressionem, sufficit quod illa expressio fiat in reservatione pensionis, nec requiritur noua expressio in translatione: veluti si agatur de pensione reservata super Ecclesia Cathedrali, quæ specialem notam requirit, propter Concilium Lateranense, cui derogandum est vt valeat, teste Crescent. decis. 1. num. 2. de reb. Eccles. non alienand. † Quod procedit etiam si eodem tempore fuerit reservata pensio, & concessa facultas transferendi; cum enim per translationem non inducatur nouum onus Ecclesiæ, sufficit vnica derogatio: Gratian. discept. forens. cap. 551. num. 21. & 22. vbi dicit quod etiam si derogatio Conciliorum esset necessaria, sufficeret derogatio generalis cum clausula, quorum tenores, &c.

Vltimo notandum est, quod facultas transferendi consumitur per primam translationem, nec potest extendi ad secundam: quia verba intelliguntur de primo actu, iuxta l. Bonæ, §. hoc sermone, ff. de verbor. signific. † & propterea si post consumptam, & executioni demandatam primam translationem, Papa Motu proprio translationem eiusdem pensionis iterum faceret, primi fideiussores essent liberati: vt probat Garf. de benefic. part. 1. cap. 5. num. 249. nisi tamen extinctio fuerit momentanea, ad instar solutionis quæ fit pro monstra, iuxta l. qui sic soluit, ff. de solut. vt postea ostendimus; aut etiam nisi prima translatio esset nulla: Idem num. 249. † Sic facultas retinendi pensiones, non obstante matrimonio, intelligitur de primo matrimonio, & cum eo consumitur, nisi aliud exprimatur: Gonzal. ad regul. 8. gloss. 11. num. 82. Garf. loco citato, num. 248.

Quinto notandum est, quod sicut quando resignatio facta fuit in fauorem personæ nominatæ, ius non abdicatur a resignante, donec resignatario beneficium resignatum irrevocabiliter acquiratur: quamvis aliud sit in puris resignationibus, Paris. de resignat. lib. 11. quæst. 6. num. 2. Gratian. discept. forens. cap. 127. num. 36. & sequentibus. & cap. 159. numer. 24. & 25. Ceual. comun. opinion. cap. 561. numer. 46. Eadem ratione ius non abdicatur a transferente, donec pensio fuerit quæsitæ irrevocabiliter translatario: Et ita determinauit Rota decis. 446. numer. 4. part. 1. diuers. vbi dicitur hoc maxime procedere, stante clausula, nec aliis, aliter, &c. quia illa reddit actum conditionalem; Abb. in cap. insinuante, num. 6. extra qui Clerici, vel donentes.